

breuk. De raad gaf er de voorkeur aan 'de zaak aan haar natuurlijk verloop over te laten'. Om het waterleidingbedrijf voldoende armslag te geven, werd een concessie van zestig jaar in het vooruitzicht gesteld. Een monopolie van twintig jaar moest de onderneming voorlopig behoeden voor concurrentie.³⁸⁾

Op 3 maart 1864 stemde de raad in met de concessievoorwaarden en konden belangstellenden worden uitgenodigd om naar de concessie te dingen. De eerste reactie viel tegen en ook na een verlenging van de inschrijvingstermijn met twee maanden bleef het resultaat mager. Slechts vier gegadigden toonden belangstelling, zij hielden bovendien veel slagen om de arm en stelden hun voorwaarden. Er zat voor de raad niets anders op dan de vier inschrijvingen af te wijzen en B&W te vragen naar eigen bevind verder te onderhandelen. Op die manier kon misschien toch nog een redelijke overeenkomst worden gesloten. B&W kwam inderdaad tot overeenstemming met een van de inschrijvers, de architect-timmerman J.F. Metzelaar. Op 8 augustus 1865 stelde de raad de nieuwe concessievoorwaarden vast.³⁹⁾

Metzelaars pogingen om de financiering van zijn onderneming rond te krijgen, verliepen allesbehalve voorspoedig. De Liverpool Association haakte af en in Londen ving hij eveneens bot. De Londense maatschappij was slechts geïnteresseerd als door Rotterdamse investeerders minstens drie ton in het bedrijf werd gestoken. Metzelaar kreeg slechts één ton op tafel en hij kon de Engelse financier slechts een waterafzet van f 20.000,— per jaar garanderen. Dat was beslist te weinig om Londen te overtuigen. De Belgische Compagnie générale des conduites d'eau uit Luik bleek evenmin bereid onder de nieuwe concessievoorwaarden te werken. Via Metzelaar liet zij weten 'dat de maatschappij het eenig middel tot het welslagen der onderneming meent te vinden in eene rentegarantie van wege de gemeente'. Maar B&W wilde daar niet op ingaan. Eind 1866 verliep de concessie van Metzelaar en het water-vraagstuk was, ondanks de voortrazende cholera, terug bij het beginpunt.⁴⁰⁾

De belangstelling van particuliere zijde was overigens niet verstomd. De Compagnie générale had zich door de afwijzing niet uit het veld laten slaan en ook andere ondernemingen boden aan om de exploitatie van de waterleiding op zich te nemen. Maar raadslid D. Visser vond dat het allemaal veel te lang ging duren. Op 21 november 1867 deed hij het voorstel om de aanleg van de waterleiding door de gemeente ter hand te laten nemen: '... het wordt